

HAWAII · PUKA-LA · HOLOMUA

— "Ua Mau ke 'Ea o ka Aina' i ka Pono." —

BUKE I.

HONOLULU, MARAKI 16, 1894.

HELU 32.

KA NUPEPA PUKA-LA

HAWAII · HOLOMUA

Hoopuka mau ia mai ka Poakahi a ka Poalima, o kela me keia Mahina e ka Hui Hoolaha Nupepa Hawaii Holomua.

Uku Pepa, he Kanalima keneta o ka Mahina. No ke kope hookahi he 5 keneta.

E loa no ka pepa mai keena aku a ma ka lina o na Luna.

Aole he pepa e hoomaia mai ke Keena aku no na kuaaina, aia wale no a uka mua mai.

E hoomaia mai i na Mea Hou, na Kumumanao, Olelo Hoolaha na Kanikau a me na Mele Inoa ia

THOMAS P. SPENCER,

ka Lunahooponopono o ka Pepa.

Aole loa e pai ia kekahi Olelo Hoolaha, Kanikau a Mele Inoa paha ke ole e hookaa mua ia ka aku. Aole no hoi e hoomaia ia kekahi nupepa ma ka owili pakahi, aia wale no a hookaa e ia ka uku mamua.

O na Kaoha Nupepa a me na Hookaa Dala ana, e loa aku no na Bila Hookaa mai ke Keena pololei aku a i na Luna, a i ole e hoomaia pololei ia aku paha i na poe lawe pepa, ma ka hoomaia mua ana mai i ke ola o ka Nupepa ia

ABRAHAM FERNANDEZ,
ka Luna Nui o ka Pepa.

Olelo Kahea!

Owau o ka mea nona ka inoa malalo iho nei, ke kahea nei au i ka poe a pan e makemake ana e hookomo mai i ka lakou mau wahi hanahana iloko o

ka "Hui Hookuonoono

Lahui Hawaii,"

Ua makaukau au e lawe mai i ka huina mai ka HOOKAHI DALA aku A PII AKU ILUNA, no ka pono a me ka pomaikai o na kanaka Hawaii wale no. E loa no au ma ke Keena o ka nupepa

HAWAII HOLOMUA

Alanui Moi, mai ka hora 9 A. M. a hiki i ka hora 4 P. M.

E oluolu e hoomanao mai i ka uku o ka Buke Hoomanao Hoaku, he 25 KENETA no ka BUKE hookahi.

ABRAHAM FERNANDEZ, Kahu

No ka Hui Hookuonoono Lahui Hawaii. jan 13-14

Moolelo Hoonaeue

Puuwai no

SINIDERILA;

A I OLE IA, KA

Opio Kamaa Aniani.

Ka Moolelo Kaili Puuwai o Helene maloko o ke Anaina Huluhula.

Ka Manu Nunu hooko kauoha mai ka He-Kupapau mai o kona makuahine.

I kela wa a ke kaikamahine opio e huli hoi la me na kapuai awiwi, a e ukali aku ana hoi ke keikialii mahope ona, ua hiki loa iaia ke ike mai i ka maalo ana aku o ke keikialii malalo o ka malamalama o ke kukui uwila iwaho o Kamaki Kuea, a pela no hoi ke keikialii i ike aku ai me ka moakaka i ke alabele awiwi a Sinidarela e kololio la mamua me kela keiki hoohei bibi o Kalihi, a oiai, o ke alanui heihei e hoopuni ana ia Kapiolani Paka iloko o kela ahihi, ua hoopulu ia e ka ua lili i hakukele na alanui, a e maaloalo mau ana hoi na Pake kalewa meano me na i-e nunui i piha me na pola-hua makepono no ka hapaumi wale no, a oiai ke kaikamahine opio e kiau wawae ana malalo o ka awiwi nui me ka ike pono mai no i ka ukali aku o ke keikialii mahope, ua lele aku la oia mawaho o ka pa hoopuni o ke kahua heihei, a iloko o ia kapuai wawae ana i hooko ai ma ka lele pa ana, a mamuli o ka pakika ana iho o ka wawae a kokoke loa e pahemo mai kona kino aku, ua haule ulia aku la kekahi o kona kamaa aniani a nalowale iloko o ka mauu loloa, a ua hiki ole iaia ke huli hou mai i hope oiai ke keikialii ua kokoke loa e halawai pu aku me ia, a no ia kumu, ua haalele ke iho la ke kaikamahine i kona kamaa a huli hoi awiwi aku la me ka holo mama ana no kona home ua kela aoao mai o ka puu kiekie launa ole mai iluna

o ke aouli o Leahy Daimana Hede.

Ua ike pono aku la ke keiki alii i ka huli hope ana mai o ke kaikamahine opio, me he mea la, ua loa ia oia me kekahi ulia ke ano o ka hoomaha iki ana ma ia wahi a huli hoi no kekahi mea, a oia ka ke keiki alii i awiwi koke aku ai ma ka holo maoli ana o na lima a me na wawae e pakikakika ana i o a ia nei, a iloko o na sekona pokole, ua hiki aku la oia ma keia aoao o ka pa, a ike pono i ka hulali ano e a owaka o kekahi mea iloko o ka mauu loloa, a oia no kona wa i lalau aku ai i ua mea la, a i kona naua pono ana iho, aia hoi na huaolelo e hoopuka maoli ae ana me ka moakaka loa, o kekahi kamaa aniani keia o ke kaikamahine ana e ukali nei mahope o kona meheu, a e malama ana oia i keia waiwai me ka haawi ole i kekahi mea, i kumu e hiki ai ke loa hou ka launa ma keia mua iho, ina oia e kii mai ana i keia kamaa aniani ona i haule a e paa ia nei e ke keikialii, no kana kuahau alii pili aupuni e haawi ia ana e ka ahaolelo i keia Poakahi ae, Maraki 19,0000.

Aole i [Ai-a-ka]-pau.

Waiu & Meli.

Mai ka peni mai a Gaberiel o ka Puuli Imepieria o Farani.

I ka la 18 o Iulai, oia ka piha ana o na makahiki he 56 o ka nohoalii ana o ka Moiwahine Vitoria i like pu aku me ka nohoalii ana o Heneri VIII. me 29 la keu. O Keoki III wale ka Moi i nohoalii lohi maluna o ke Kalaunu o Euelani no na makahiki he 59, a o ka Moiwahine Vitoria aku kona pani e ukali nei i kona mau la, oiai oia e noho nei me ke ola kino maikai.

O ka pepa pili Aupuni mua loa i pai ia maluna o ka papa pai nupepa o ke Aupuni o Siam, oia no ke kaoha a ka Moi e pai ia ke kanawai papa i ka opiuma ne ke komo ana mai iloko o ka aina i ka makakiki 1839.

O ka hale kiekie a kiowa o ke ao nei i kokoke loa e pa iluna o na kaupoku lani, oia no ka hale o ka Hui Panihakahaka Marahatana e ku nei ma ke alanui Borodawe, kulsnakauhale o Nu Ioka, he 18 papahale kona kiekie.

Wahi a Alekanedero Bele i helu ai i ke nui o na huaolelo a ka makushine e kamailio ai i kana bebe iloko o ka la, ua hiki aku no ia i ka puu hushelu nui o 35,000 huaolelo. Ua like no ia me ke kamailio noomau ana o kela makuahine

no eha hora, me ka hiki ole i kela bebo uuku ke lohe a hoomaopopo i na huaolelo a kona makuahine e kamailio nei.

Ua hoopahikeia ke alelo o ke kanaka, e like me ke kukini wawae o ka lio maluna e ke kahua heihei no kona kamailio mau i na la a pau.

Ma Samea, o ka palapala naki-naki a-i hoohei mare no ke ola mau loa o ka hauole ma keia ola kino ana, o ka rula mau no ka wahine e kahiko ai iaia iho imua o ke kahuna lapaau hoohei mare—E kala mua ia ko na mea mare hewa, he lei ke kau ma ke poo o ka wahine, he pa-u moens nui kona e hoopaa ai ma ka hope o huki-ka-uluu(?), a e pena ia ka hehelelana a onionio, koku akua keaka ke ano e. Ke hooko ia keia papahana e kekahi paa mare a hoohei ia e ke kahuna lapaau, e manaioa no ia mare ana, ua paa loa a lilo i hookahi ma ka honua nei a komo iloko o ka lani; a ke hooko ole ia, ua hiki no ia laua pakahi ke hele hou i ka po ma na anaina keaka, na kahua kava hookahe koko, kuwala poo iluna na wawae, etc., etc.

Mamuli o ka hookoku ia ana mai o ko makou Gaberiel e ka Aha Elele o na Selona huli i na mea pohihihi o ka po pouli, a i palua ia hoi na medala makana ma o kona iho pu ana a ike i kahi i noho ai na aliiwahine o Milu, ma ke aupuni o liowahine, Arabia, i hoomaia ia malalo o ke kanawai huihai-olelo ma na pua me ka leo kamailio ole, a i paanaui i ko makou Porofesa puhipuhi ohe Fuluta, e haawi ana laua i kekahi anaina hoikeike o na pua ma keia keena i keia ahihi, a iwaena o na lealele e malama ia ana, he huluhula hea kekahi na ko makou Cor—e—, a me na hiolelo puupua mai ia Kenerala Puu. O G—M— ke alakai o ka papa bi-ment o na leo lele oi loa o ka nahe-nahe. He \$00,990 ka uku komo. Ka huluhula hea ka helu ekahi o ta rearea ros, That's vere naisal!

Leta Akea.

E na makemaka mai Hawaii o Keawe a hiki aku i Kauai o Mano, i loohia me na popilikia o ke MAI FIVA, a me kekahi mau ano ma'i e ae, e malii mai a hoolohe i ka'u mau hookaka no ke palekana a me ka pomaikai o ka loa hou ana o ke ola, mai na lawelawe lapaau ana KAUKA C. T. AKANA ma ke alanui Nuuanu, hein 324, oia iho keia malalo nei:

No kekahi manawa kahi ka hope ae nei, ua loohia ia an me kekahi MAI FIVA ikauka loa, a nana i hoomaia hui mai i ko'u kino, e iho mau aku ana iloko o ke kulana hope loa o ko ke kansaka ola ana, a ua hoao ia na laau lapaau o na ano apau, aole i loa he wahi oluolu iki, a nolaila, ma ke kono a kekahi hoolaha o'u e hoao ia KAUKA C. T. AKANA, ua hooko ioku au malalo o kama lapaau ana, a iloko o keia la, ua loa ia'u ke pomaikai nui o ka hoomama ia ana o ko'u MAI FIVA, a me ka hanohi nui au e kakau ana nei keia palapala hoomaia mai no KAUKA C. T. AKANA, a hoi ke akea aku imua o ka lehulehu, a ua hiki loa iaia ke lapaau a hoolo i na poe i loohia i ka MAI FIVA me ka maalaha, a ke kono ia aku nei oukou e kipa ae i ona ia, a e loa no ka pomaikai nui no ko oukou mau ola kino, he ola maalaha me ke kino o ka lanakila.

Owau no me ka oiolo,
J. W. KAAHIKI.
Puunani, Mar. 13, 1894. Mar. 17—1m

I KO MAKOU POE HELUHELU

Mamuli o ka loa pinepine mai o na olelo hoobewa mai ko makou mau poe lawe nupepa mai, e uili ana i ka lawe polelei ole o kekahi poe luna i na nupepa, ke kau leo aku nei makou i ko lakou lokomai-kai e hoike koke mai ia lono ia makou, a e hooponopono koke ia no ia hemahema.

O ka uku nupepa, e hookaa koke ia mai ia, oisi, he 50 keneta wale no ka uku mahina, a he ahaolu oluolu loa ia no kekahi mea e uku ai i keia manawa.

O ka poe e hookaa ole mai ana i ka uku pepa i keia pule, e paa ana makou i ka lakou pepa.

Na Rula o ka Nupepa Puka La.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:

Kope hookahi..... 5 Keneta
 Hookahi Mahina..... 50 "
 Hookaa i ka pau ana o ka mahina..... 75 "

Nupepa Puka Pule.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:

Kope hookahi..... 10 Keneta
 Ekoru Mahina..... 50 "
 Eono Mahina..... \$1.00
 Hookahi Makahiki..... 2.00

No ka uku ana mahope o ka mahina oia keia:

Ekoru Mahina..... 75 Keneta
 Eono Mahina..... \$1.25
 Hookahi Makahiki..... 2.50.

ABRAHAM FERNANDEZ,
 Luna Nui.

Ka Nupepa

HAWAII HOLOMUA

ABRAHAM FERNANDEZ
 Luna Nui.

THOS. P. SPENCER,
 Lunahooponopono.

Honolulu, Maraki 16, 1894.

Ka Ninau o Hawaii.

Na Olelo Hoooho imua o ke Senate.

Ke Kuikahi Panailike me Hawaii nei.

Ma ke ku ana mai o ka mokumahu Alameda i keia awakea, i loa mai ai na lono e pili ana i ka ninau o Hawaii iloko o ka Ahaolelo Senate, a penei na huanahua i loa mai e pili ana no kakou:

O ka ninau o Hawaii, aia no ia iloko o ka Ahaolelo Senate i keia manawa, a eia no na aoao elua ma ka paio i ke alahela a ke aupuni o Amerika e lawe ai i kona kulana kupaa maluna o ka ninau, a e hoopuka ai hoi i ka lakou olelo hoooho.

O na olelo hoooho lehulehu i lawe ia mai imua o ka Hale, a kakou hoi i lobe pinepine ai i kela mau moku aku nei, malalo o na kalaimanao ana a na alakai o na aoao elua o ka Repubalika me ka Demokarata, ua waihoia aku ia mau olelo hoooho ma ka papa, a ua lawe

ae ka Hale i ka noonoo ana i ke Kuikahi Panailike i hoopaa ia ai o Hawaii nei me Amerika, oia hoi ke kuikahi nana e hoopomaikai nei i na poe mahiko o keia aupuni, o na poe Misio-nari a me ko lakou mau hoaloha i komo pu iloko o na hooko ana e hapai a kakoo i keia Aupuni Pe-Gana e ku nei i keia manawa. O keia olelo hoooho i waiho ia aku imua o ka Hale, oia ka lono hope loa i loa mai ia lakou ma keia mokuahi, a aia no lakou ke hoomau la i ka noonoo ana ma ia kumuhana mamua o ka hapai ia ana mai o kekahi kumuhana okoa ae.

Ina o keia ke kumuhana a Amerika e hooko mai ai maluna o kakou, alaila, oia aku ana ka puupuu ikaika loa e halawai mai imua o ko kakou mau maka, ma ka hoolilo ia o ke au holomua o Hawaii i noho hauoli ai no na makahiki lehulehu i hala hope ae nei, e ulupa wale ia kona mau waiwai lahui a me na pomaikai, mamuli o ka hana hookiekie, ke kipi, ka aihue, a me na hana kua lahui e ae e apone ole ia ai ma ka aoao o ke aupuni Amerika, a oia ka lakou i hadai mai la i ka noonoo ana mahuna o keia kumuhana, a Hawaii e imi aku ai i kona pomaikai ma keia hope aku ina aia oia ma ke alahela kaulike o ka hookele aupuni lahui ana no ka lehulehu e like me ko Amerika.

Aole keia he kumuhana poho no ka lahui Hawaii, a aole o lakou ke uwe ana i ke komo dute ole aku o na eke-kopaa, aka, o na Mikanele no na lakou na hana hookiekie a pakike i ke Aupuni Amerika, a oia ka Amerika e hana pu mai la i ke ino no na poe mahiko o Hawaii, a e lolo ai ko lakou mau poo a ka paakiki nui wale no ka puni hao i ka noho oluolu ana o kekahi lahui hoaloha me ka Repubalika Nui.

No ka ninau lahui o Hawaii nei, e kali hou ana kakou no kekahi manawa a hiki i ka pau pono ana o keia puupuu e hawii ia mai ana no na mikanele o Hawaii nei, oia ka wa e hapai ia mai ai o ka ninau o Hawaii, a ma keia mau mokuahi ae e lohe hou mai ai kakou no ko ka Hale noonoo ana i ka lakou olelo hoooho.

O ka makou e kau leo aku nei i ka aoao lahui o ke aloha aina, mai puni wale i na olelo hoopunipuni a na nupepa wahakole e hoolaha mai nei, oiai ua uku ia lakou no ia hana, a o na hana ekaeka a me ka powa, oia ko lakou kia hoomanao nana e alakai nei iloko o na hana kailiku i ka noho lanakila ana o kekahi lahui, e umiapuaa ia malalo o ka mana kua a na

mamo mikanele i wahahee pine-pine ai ia kakou i ka wa i hala me na olelo—"Aole keia he aina kua, aka, he aina maluhia ke malama pono i kona kookoa."

Ua hooko mau ka lahui Hawaii i kela olelo no ka maluhia, a no ka haunaele, ua ike pono mai la o Amerika i kona hopena, na keia poe mikanele i hoala keia haunaele hilahila ole, a pela oia e haawi mai ai i kekahi haawina e a'o ia ai lakou i keia manawa, e hoopau mua i kela kuikahi, a e hana mai o Peresidena Kaliviana i kona mana ma ke poo o ka Mana Hooko o kona aupuni,—"E waiho malie ia Hawaii pela, a i hooko ole oukou, ua makaukou o Amerika e kipaku ia oukou me hookahi peku mahope o ko oukou mau kikala."

O ka makou e puana ae nei, aohe hana a ka lahui Hawaii, aia wale no ia Amerika ka hana me ke apuupuu wawae o kona mau kamaa buti, ina he mau ihu kila ko lakou nei e upepe ole ai i kau mau peku ana mai.

Ua hoopanee ka Hale Ahaolelo Senate mai ka la 1 mai o keia mahina a hiki i ka Poakahi la 5, a iloko o ia la, e noho heu ai ka Hale a hapai i ka noonoo ana i ka ninau o Hawaii, a e lohe ana kakou i na mea e hana ia ai ma keia mokuahi ae.

Pohakuhauli o Enelani.

Ma na lono hope loa mai nei, ua loa mai la ka lohe e pili ana i kela kanaka pookela loa o Enelani, nana i ku ka hoouli o kela aupuni mana nui a ikaika o ka honua nei a hookele iloko o na kalai hooponopono aupuni keikikane no kekahi mau makahiki i hala, iloko o keia la, ua waiho aku la oia i kona noho Kuhina Nui ana mamuli o kona kulana oo o ka elemakule me ka maemae, a me ka inoa kaulana iloko o keia au hou o ka naauao a me ka makaukou piha o na lako kua, ka puuhonua hope hoi e hili-nai ia ai ka hopena no na ninau lahui iloko o ka maluhia a me ka enaena o ke ahi maluna o ke kahua kua.

Mamuli o keia waiho ana aku la o Pohakuhauli i kona kulana poo no ka lahui, ua hoo-kohu ia aku o Haku Rosebere i Kuhina Nui no Enelani, a oia kekahi o na kakoo ikaika ma ka aoao o ka Nohoalii o Beritania Nui, a he lono hauoli hoi keia no Hawaii nei.

O ka huina lahui o ka honua nei, e papalua ia ana ia kela a me keia 260 makahiki o ka helu lahui o ke ao nei.

Kela Aha Elele Hana Kumukanawai.

Ma ka halawai ana o ka Aha Kuka a na oehaa o ke Aupuni Pe-Gana i ka la i nehinei, ua hooholoia ka bila kanawai o ka Aha Elele Hana Kumukanawai, no ka haawi ana i ke koho balota akea i ke kumuhana hapuku mana o ke kanaka Hawaii, a makou e hoomaikeike hou aku nei i ka lahui, no lakou wale iho no kela mau pomaikai o ka hapalua like o ka Hale i keia manawa, aia ma ko lakou aoao ka hapa nui e hiki ole ai ke loa ke koho kaulike o na aoao elua e paio nei no ko Hawaii hopena.

O ka makou e kau leo aku nei, mai hookokoke aku ka lahui i keia mau hana poholalo, a mai lawe i na hooiki e hoopunipuni ia ai kakou iloko o kekahi pilikia e mihi aku ai mahope, aka, e ku kaawale loa mai ia lakou mai, a e haule pahu wale no ka lakou mau hana poholalo me ka loa pu o na kokua ia mai ia kakou, ke malama kakou i ka pono a me ka maluhia, a e hilahila no o Amerika a me na aupuni e ae o ke ao nei, aole loa lakou e hookomo i hookahi buaoelo o ke kokua i na hana kipi aihue o ka powa haahaa loa i ka noho maluhia ana o kekahi lahui nawaliwali e like me Hawaii nei.

NA HOOLAHA HOU.

MAU AINA KUDALA.

Mamuli o ke kauoha a ka Aha ma o ka Lunakanawai Kiekie A. F. Judd 'la, mamuli o ka hihia a WILLIAM WATSON et al kua ia David Watson, e kuai ia aku ana ma ke kudala akea ma ka Rumi Kudala o Jas. F. Morgan, ma ka hora 12 awakea o ka POAONO, Aperila 28, 1894. Kela mau apana a pau e waiho la ma Kaneohe, Koolaupoko, Oahu, a penei na aina e kudala ia aku ana:

Apana 1..... 3.80 eka.
 Apana 2..... 4.21 "
 Apana 3..... 37.96 "
 Apana 4..... 7.35 "

oia mau apana a pau he mau apana o ka aina i hoi keia na palena ma ka Palapala Sita Nui Helu 174 ma ka inoa o Paul F. Manini.

Apana 5..... 20 eka.
 Apana 6..... 20 "
 Apana 7..... 20 "
 Apana 8..... 54.50 "
 Apana 9..... 54.50 "

he mau apana hoi o kela apana aina i hoakaka ia na palena ma ka Palapala kuai a Kamehameha IV. i David Watson, i hanaia ma ka la 29 o Dekemaba, 1862. a kopeia ma ka Buke 16, aoao 127 a me 128. He maikai na kuleana. Na ka mea kuai mai e ukuna Palapala.

No na mea i koe e ninau ia William C. Achi Loio, no ke Komisina, a i ole ia

S. M. KAAUKAI,

Komisina.

Honolulu, Feb. 23, 1894.

Papa Ielu Mahina.

MARAKI. 1894.

Su	M	T	W	T	F	S	Mahina hou
				1	2	3	Mar 7
4	5	6	7	8	9	10	Hapaha mua " 14
11	12	13	14	15	16	17	Mahina piha " 21
18	19	20	21	22	23	24	Hapaha hope " 29
25	26	27	28	29	30	31	

HE HOOHENO NO LILIUOKA-LANI.

Leo:—Himeni Euanelio, No. 5, p. 6. 1.

E Kalani, e Kalanie, Anwehehene. E na'i ia ko Aupuni, Ahahana. I maluhia ko Lahui, Pelo no. Mai Hawaii a Nihau, Ua hiki no

Cho. E ola, o Liliulani e,
E ola, e ola o Liliulani e.
E ola, o Liliulani e,
E ola, e ola o Kalani e.

2.

E paio ia no kou pono, Ae no, No ka maluhia o ka Aina, Pela no. I ole e pino mau, Oia no. I na kipi o ke ao, Oia hoi.

N.B. Hookahi leo ko-hi ma hua olelo E ola o Liliulani e, na leo eae palua ka olelo ma ka hapa hope.

BASSEBA HAKUOLE,
MARY NAIHE,
KULAMIKA OPUNU.

Nuhou Kuloko.

Ho pauli kai ko keia kakahiaka. Ka la wela mua loa keia o ka Makalii.

Nui na hoike hoopunipuni i hoi mai ma ka Alameda.

Ke maaloalo hou mai nei na Mongooae wawae elua ahue moa.

He lono ke huli hele nei i kona haku, na hoopuia mai nei ke Kuhuina Amerika.

Ua huli hoi mai nei ia hoohu aina hoike lauwiki Rey Opaha Pu: kalua Emekona.

Aole i ku iki mai nei ka Alameda inehinei, malia paha eia i na hora o keia la.

Eia ke kahurapule Poaono ke ao mai nei i na hoohanau i ke kuamamua. Tate gade—e!

Aole i hookaa ke kahurapule Bush a me kona hale i ka auhau aupuni. Pilikia no ka Lapn.

Ua ulaa pu mai kaupaku aku o ka tio, i ka Poatua nei, o Sammy Dowsett, a wawaa pu ke poo.

Ekolu hanau o ka la apopo, o Kaleiopapa K III., Sana Patarika, J. A. Cummins, a he wahi hoohui aina iho.

He mau mes banekorupa ka ka W. R. Kakela e paa nei. Aloha no paha ka wa o ke dala e hu ana ka wa o ke aupuni Moi.

Ua hoi hou ae kahi Puahala i Luna nui no ka Banako hoopuka puka hanaa o Kawa, na lilo isia ka hanohano o kela noho mamuli o kona akaunai loa i ke apuka.

Ua loa he ulia ma ka wawae o kekahi keiki, ma o ka pii ia ana e ka hula o ke kaa mawaho iho o ka hale kenka Pake i ke ahiahi Poakolu nei.

E uwe hou ana na poe mahiko. Ke paniku mai nei o Amerika i na puka o ka pomaikai.

I keia awakea i komo mai ai ka mokuahi Alameda.

Nui ke ohohia ia o ka Holomua ma Amerika holookoa.

Ua loa mai nei na poe P.G. i ka mai ho'keo hee.

Aole i hoi mai kela a-i loihi hoohui aina Alessnana.

Aole no i hookaa kela hapahaole hoohui aina o Kalihii, Geo. Markham i kona auhau aupuni o \$53.40. Auwe! i hoohilo hoi i ke kuokoa to ke dala.

Aia ma kau wahi o Kamakela ae nei, e loa ai ia oe ke ko-u o ko puu moni ai, a e hewa ai ou mau wahi maka hooholohe i ka hai mea i hanai ai a nui.

Aole i hookaa kahi Penikalaka i ka auhau o na wahi opala ona o lalo o Waiialua, he \$8.20. Auhea la ka hoi kona uku o ka "lubi ana i ka unuhi i na manao o ka Leo?"

Ua Paa ae iaehinei mawaho ae ae nei o keawa, kekahi kohola nui i ka moku okohela Belyidere. He ikena aku ka makou i ke kukupau o na sela i ka pulabeke.

Ua kiai makaala loa ae ka luna, hooponopono o ka nupepa Pake ka Manawa o Kina iloko o ka Ahaole lo vanisi o na P.G., ine hinei, me kona ake e ike i ka hoopanee loa ia o ke kanawai laikini Pake.

Kukaliki mai hoi ka Lapu o ka nupepa oi aku ia o ka nui o ke dala. eia ke mea akaaka loa ia, aole i kaa na auhau aupuni. Heaha no la ka mea malama i ka poe hoopunipuni, e laa ka moni hou i ka ino la no ka ino.

Ke hoopilikia loa mai nei ke Aupuni o Amerika i ka poe Mahiko o kakou. He uwe nui hou mai koe i ke poho o lakou. O ke kumu o keia, no ko lakou ae ole ana i ka Amerika noi e hoihoi hou i ka Moiwahine.

He 104 ka nui o na Iapana o Kapaa, Kauai, i hopu ia mai nei no ka hoochaunaele. He 41 i lawe loa ia mai i Honolulu nei i kakahiaka nei, a he 63 e paa la no i ka halepaahao. Ke oalaala mai nei keia lahui.

Ua hoike ae ka Limakui o Mandeleana i ko lakou poe hoaloha maanei. "O kela nupepa HOLOMUA, oia ka nupepa makemake nui ia e na kanaka ma Maui a pela no ma Kauai a me na wahi e ae a'u e hele, ua ike pinepine loa au a kamaaina i ko kanaka lawe nui loa i keia pepa,—pehea la i makemake nui ia ai?"

Ke niniau a ke pokakaa mai nei ke poo piha welu ia makou o "Ka Leo," no ka nikenka ka o ko makou mau limaha i ka uku pakolekoleia. Pehea la ka Ka Leo e uku nei i koua mau paahans, hepiba pono ka paha ka mahina? Ahu kupa naha a ka la i Mana! Oia! kamailio hau mai oe, i pa pono aku ko lae a loa ko mai he lolokaa. Pehea hoi kela Makapo o ke Telepone au i lawe i kekahi huina dala mahua: bua he elua makahiki i hala ae nei? Aole anei he manao kolohe nou o ke kulana hilahila ole loa.

YEE CHAN,

—MEA KUAI O NA—

Lako Lole o na Ano a pau.

Na Hainaka Silika Pake me Iapana Na Pahu Lole Koa. Papale, Etc., Etc., Etc.

Na Lolewawae, mai ka \$1 a ka \$4. Papale kane, mamalu, a pela aku, e kuai ia aku no malalo o ke kumukuai hashaa loa me ka holopono, mamua o kekahi

Hale e ae o ke Taona nei.

Helu 31 me 33 Alanni Nunanu, Honolulu Pahu Leta 253. mar 16-tf.

S. DECKER & CO.

Alanui Moi, Honolulu, ma ka Hale-ba-ba o Ashworth.

He hiki ke hoomaemae i na Lole, hooluu, hana hou a pela aku, me ka uku oluolu a me ka haahaa loa mamua o na hale e ae maloko o keia kulanakauhale. E kipa mai a hoao ia'u no hookahi manawa: Nov. 11, '93. 8-tf

KA HUI LAKO -:- HAO HaWaii.

Alanui Papa, ma kekahi coao mai o ka Baneko o ka Ona Miliona.

HALEKUAI

— O NA WAIWAI —

HELU EKAHI.

NA LAKO HAO

hoomoe a kukulu o ke ano maikai loa, a he oluolu loa ke kumukuai. Na Lako Mahiko o na ano a pau, i ku pono no na kanoha lke ole. Na PALAU Kila a me na Pahi Mahiko.

NA MEA MAHIAI,

Na Oo Kope, na Kopala, Na Kipikua, na Uwea Pa, a pela aku, a pela aku. Na Lako Kamaua Amara me Mekanika, Na Wih Puka, na Pena Aila hoowali me hoomaloo. Na Hala Pena o na ano a pau Na Pauma Mahua a **BLAKE,**

Na Mikini Humohumu a **WERTHEIN.**

Na Aila Hoopakiko o ke ano mai kai loa e pakelo ai na hao.

NA WAIWAI KALEPA

O kela a me keia ano, e pau ole ai ke helu papa aku.

Ina he makemake kou i kekahi mea, e hele mai e ninuu. Aole he pilikia o ka ninuu ana i ka makou mau Waiwai.

HOOLAHA A KE KAHU MALAMA WAIWAI.

Ke hoolaha ia aku me keia i na poe a pau i hooaie ia S. K. Kamakala a me Lidia Piikoi Kamakala, kana wahine mare, malalo o ka'u kauoha ana, e hoouna koke mai lakou i ka lakou mau Bila aie ia'u ma ke ano he kahu malama waiwai mamua ae o ka la 31 o Maraki, 1894.

A ke kauoha pu ia aku nei na poe a pau e hoolimalima nei ma na hale a me na ano a pau, e uku pololei mai lakou ia'u aole i kekahi mea e ae.

ABRAHAM FERNANDEZ,
Kahu
Mar12-3w

UA HOOKAAWALE IA KEIA KOWA NO KA

M. S. LEVY,

OLELO HOOLAHA HOU

e puka aku ana no kona Halekuai ma Alanui Hotele, Robikana Hale, ma kekahi aoao mai o ke Kaa Poniniu.

Iwakani Shoten

(KEAPANI)

Alanui Hotele, ma kela aoao mai o ke Kaa Poniniu, na loa mai

HE MAU WAIWAI HOU

Mai Iapana mai, maluna mai o ka Mokuahi Oceanica, oia na

Lole Iapana Hou

— A ME NA —

Hainaka Silika

o na ano a pau, a e kuai ia aku ana hoi

MA KE KUMUKUAI HAA-HAA LOA.

feb17 3m

MAKEMAKE IA.

Ua makenake ia ma ka hoolimalima i HALE me ka pa-hale e kekahi mea noho hale maikai. E kau leta ae ia HALE. Pahu leta Helu 411.

ELIAS KAULULAAU WRIGHT

KAUKA HUKI NIHO.

Kihi o na Alanui Moi me Betela, Rumi Maluna ae o ka Hale Hana Pu.

NA HORA MA KE KEENA

Mai ka hora 9 a.m. a hiki i ka hora 12 m.; mai ka hora 1 p.m. a hiki i ka hora 4 p.m., koe na la Sabati.

HOOLAHA.

I ko'u wa e kaawale aku ai mai keia Aupuni, o ko'u kaikuana LEE POI o ka Hui o "SUN YEE HOP LUNG KEE," o Waianae, Oahu, na hookohu aku au iaia me ka mana nui no ka hooko ana i na hana a pau ma ko'u kuleana.

Kwai Yuen,
o Waianae, Oahu.
mar5-1md.

Hoiikeike Nui!

O NA
Makana Nani
Aiwaiwa!

Ma ka Halekuai Nui o

T.H. Davies & Co.

Kihi o na alonui Kaahumanu
a me Moiwahine.

Aia ma keia Halekuai nui helu
ekahi, na Makana Arwaiwa like
ole o na ano a pau, cia na

Kii, Pahu Hookani,
Kar Lili, Kua Huiia Bolala,

Buke Kii Makana Kurisimaka u
na keiki, na Lako Buke,
a pela aku.

Na Kakini Silika, Lei Ai,
Hainaka Silika,

Hainaka Silika Kowelo,
Paluie Silika, a pela aku

Na Pahu Kolo-ke, a me na mea
a pau e pili ana ia ano paani.
oct28

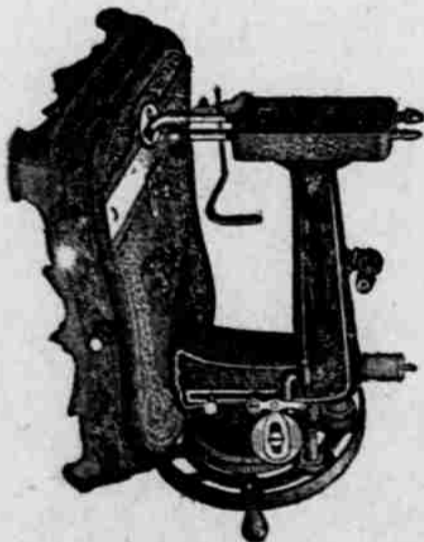
MALALO O KA HAE HAWAII

Hale Lula Hoinau Gula.

na makamaka e, e nana mai
oukou i keia

Mikini Humuhumu

Wili Lima, he \$8.50 kona
kumukuai.

Na - Pila - Gika

Mai ka \$4.00 a pii aku.
Na Kaula a me na Lako a pau no
ke Gika a me ka Waiolina.
Na KUI no na ano Mikini Humu-
humu a pau loa; hui pu ia me na
Lako Kakau o kela me keia ano,
a i panai ia me na LAKO HIME-
NI o na ano a pau.
ALANUI PAPU, HONOLULU.

LIO NALOWALE
MAKANA \$15 00

I ke awakea Posono, Maraki
la 3, ua hemo aku mai kahi hoo-
paa lio aku o Akana, ma Alanui
Betela, he Lio haultu p-o keo-
keo. Hao kuni H. L. E. ma ka
uha hope akau. O ka mea e loa
ana o ka ho a hoiboi mai ma kahi
nobo o Makawalu, ma Kauluwela,
e loa no iaia ka uku makana i
hoike ia ae la ma luna.

WAHA.
Kaihua Koolapoko, Mar. 13'94
Mar. 13-4t.

C. T. AKANA. TELA LOLE NOEAU.

Helu 324 Alanui Nuanu

UA HIKI ke Hanaia na Lole o na
ano Kulana Maikai Loa a me
ka Nani i oi aku i ko maau
wahi e ae.

HE POOKELA NA PAIKINI.

E kipa mai a e ike pono i ka
iini a loko e kinikohu ai ka manao
maana o ka hele ana aku i na hale
e ae. nov.25th

Lauu Hooapai Keiki

Kauka Apana!

I NA MAKAMAKA i hoonole
ia i ke KEIKI ole, ka waiwai
makamae hoi o keia ola ana, he
eha makabiki o ko'u noho ana
me ka'u kane, aole nae i loa ka
maua keiki. A ma o ko'u ike
ana i ka hoolaha a KAUKA
APANA, no kana LAUU HOO-
HAPAI KEIKI, na hele au a
hoike aku ia i ko'u makemake ia
Kauka Apana no kana Lauu
Hooapai Keiki, na haawi mai la
oia ia'u i na lau la. Ua hookeia
ko'u makemake mamuli o kuu
hapai ana a hanau, a eia oia ke
ola nei i keia manawa. He nui
a lehulehu loa ka poe i ai i keia
lauu, a na loa ka lakou mau
keiki.

Ke kono aku nei au ia
oukou e o'u ma u hou o ka aua
kulaiwi, e hele ia Kauka Apana
ma Alanui Maunakea, no kana
LAUU HOOHAPAI KEIKI kau
laua loa.

MRS. KAUHANE,
Alanui Puowaina, Dec. 12, 1893.
jan 13 1m.

HOO LAHA I KE AKEA.

E na Hoa'loha a me na Maka-
maka maikai, e oho ana ma na
moku-puni o ko Hawaii Paeaina,
mai na kane, wahine a me ua keiki
i loaia i na hoopilihua a ka mai
a me ka ehaeha i ko oukou kino.
Ke kono ia aku oei oukou e hele
mai ma ko'u keena ma ke alanui
Kamika a me Hotele, helu 317. I
ka poe i loa ia i na ano mai a pau
ka eha o ke poo, hui ke kino, eha i
ka umauma, a mai wahine, a me
na ano mai e ae ia, pela no hoi me
ka mai hook awale oiaua. Ua hiki
loa ia'u ke lapaau i na ano mai a
pau, a me ka hoomaemae pu ana i
ke kino. Nolaia, e na hoa'loha e
hele mai imua o'u i hiki ai ia'u ke
lapaau aku i ko oukou piiikia. He
oluolu ka auban ma ka'u lavelave
ana, e ui a e ninau iho i ka poe i
ka poe i kamaaina ia'u, na lakou i
hai mai i ka oiaio, a e hele no hoi
ma ko'u keena i pau ai ke kuhie-
wa, o ka ole ka lahe pepetao, alaila
e hele mai a pau loa, i pau i ka
kubihawa no ia'u, L. Akina Kau-
ka Leong Keng Tong. E au, a e
wiki e na hoa, mai kahi a mai alo-
tohi aku, o ka leo keia o ke ola, e
kahea aku ana ia oukou e na maka
moka maikai, o ka hoi ke ola, a
o ke kuli ka mahe, e nana pono i
na maka ma ke kahi mauka.

Owau no ka oukou kauwa me ka
haahaa DR. L. AKINA.
Helu 40 me 317 kahi o na huina
o Alanui Kamika me Hotele.
ieb19 ly

C. L. BRITO.

Alanui Moi me Kamika, Honolulu.
Eia ma ko'u uka na WAIWAI LA-
KO-AI o na ano a pau, a ua makaukau
e hoolawa aku i na kaona o na ano a
pau e loa mai ana ma na makaukau
mai.
Ua hiki no hoia'u ke kaena ae, eia
ia'u na WAIUBATA MAIKAI LOA
mai Kona a me Waielua mai.
oct7 ly

SINGLOY & Co.

HELU 51 & 53, ALANUI MOI, HONOLULU.

KUAI - HOOPAKIKA - NUI PAPALE KA'U IAPANA

KAHE KA WAI, KE HELE NEI KA A-LA!

Na Lole Hou mai Enelani mai

Alapia, Papale Kapu Kane ame Wahine, Kamaa Wahine a me
Kane, Kakini Eleele Silika Wahine, Kalakoa, etc.
Makalena ame Kinamu.

Na Lole Paa kane a me wahine.

Na Kibeil Lau Silika mai Kina mai. Na Lei A-i Silika Lau,
Na Silika kua lole wahine, Na Silika o na ano
pau. Na noho ie a me na moena Pake mai
Kina mai, a pela aku.

Na Hae Hawaii o na Ano a pau

He hiki no ke Loua ma keia Halekuai me ke Kumukuai Hanhoa loa.
dec. 2-4f

KUAI HOOPAKIKA NO KEIA MAHINA WALE NO!

Kumukuai Hou o na Papahana

KUAI NUI HOOPHOHO!

Kuai Awiwi me na Loa Uuku!

Oia ko makou MOTO!

N. S. SACHS,

Helu 520 Alanui Papu, Honolulu.

NA LOLE MAIKAI I OKI IA KE KUMUKUAI!

ILOKO o keia noho'na, na hoemi nui ia ke Kumukuai o na ano lole
a pau, a ke kono ia aku nei ka lehulehu a pau e kipa mai a e
ikemaka no lakou tho.

Na Kalakoa maikai paa, 20 i-a no ke \$1.00.
Na Keokeo laula, 12 i-a no ke \$1.00
Na Lole Makalena i-a laula, 12 i-a no ke \$1.00
Kinamu, 10 i-a no ke \$1.00.

Kumukuai Emi Loa o na Lole Keokeo.

Lole keokeo kakau, a pela aku, 12 i-a no \$1.
" " " " " " 10 i-a no \$1.
" " " " " " 9 i-a no \$1.

Na Lole VITORIA LONA me INIA SIMONA, he haahaa ke kumukuai.
Na Uhimaka o na ano o pau, he 25 keneta pakahi.

Kuai Emi o na KASIMIA Eleele.

Kakimia eleele, i-a palua, 50 keneta no ka i-a.
O ka makou KAKIMIA, 75 keneta no ka i-a, aole ia e loa aku ka mai-
kai, he i-a palua, he huluhulu ke ano, a he ano helu ekahi.
Na KAKINI eleele o na Lede, he 25 keneta o ka paa.
" Kamalii o na ano a pau, he 25 keneta no ka paa.

Paleili o na Lede.

Na lole Muumu, he 35 keneta pakahi, a he 3 no \$1.
Na Pale koki, he 50 keneta pakahi.
Palemat puhaka, he 10 kent. 20 a me 25 keneta.
i pale a pale ole ia, o ke ano hou loa, a he haahaa loa ke kumukuai.

Kuka Kamalii Emi loa,
Na Papale Kamalii me Lede,

Na Papale poepoe o na Lede, \$1 a pii aku.
Na Papale i pale nani ia me ka ribine, hulu, a me na lala pua he \$2.50
a pii aku.
Papale Kamalii hele kula, 20 keneta wale no.

N. S. Sachs,

No 520, ALANUI PAPU, Honolulu.